BERRY ALLOC LVT

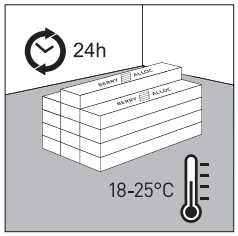
Vinilna talna obloga Zenn 55 in Spirit Soul 55

UPORABA

Razred uporabe 23/33: Kolekciji Zenn Click Comfort 55 in Spirit Soul Click Comfort 55 sta namenjeni:
- Intenzivni stanovanjski uporabi: spalnice, dnevne sobe, kuhinje, hodniki, vhodi itd.
- Intenzivni komercialni uporabi: učilnice, manjše pisarne, hoteli, butiki itd.Vinilne talne obloge BerryAlloc iz kolekcij LVT Click 5G se lahko polagajo tudi v kopalnicah, kjer v podlagi ni izvedenega odtoka in naklona. Niso pa primerne za uporabo v savnah, na verandah, v zimskih vrtovih ali na prostem.Za hitro in pravilno polaganje ter zagotovitev brezhibnega rezultata, ki izpolnjuje pogoje garancije, priporočamo dosledno upoštevanje spodaj navedenih navodil za polaganje.Upoštevajte tudi lokalne predpise in zahteve, ki se lahko razlikujejo glede na državo.

Vgradnja in vzdrževanje

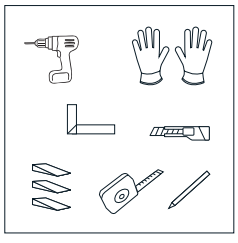
TRANSPORT IN AKLIMATIZACIJA

Škatle shranjujte in prevažajte na ravni površini, lepo zložene v skladovnice (škatel nikoli ne shranjujte v pokončnem položaju). Med prilagajanjem talne obloge na temperaturo prostora (aklimatizacijo) naj izdelek ostane v originalni embalaži. Škatle zložite največ do višine 5 kosov. Embalažo hranite v notranjih prostorih, pri temperaturi, ki je čim bolj podobna temperaturi predvidene uporabe, in sicer med 18 in 25 °C. Škatel ne puščajte na zelo hladnih, zelo toplih ali vlažnih mestih. Pred polaganjem morajo biti škatle zaprte najmanj 24 ur oziroma toliko časa, da izdelek doseže temperaturo prostora (18–25 °C). Enako temperaturo je treba vzdrževati med celotnim postopkom polaganja in še najmanj 24 ur po končanem polaganju.Temperaturna nihanja med polaganjem lahko otežijo postopek namestitve talne obloge.

Priporočamo, da skupaj z računom shranite tudi eno od končnih etiket embalaže, saj vsebuje pomembne podatke o datumu proizvodnje in dekorju talne obloge. Poleg tega poskrbite, da boste za posamezen prostor oziroma površino uporabili izdelke izključno iz iste proizvodne serije. Talna obloga je namenjena uporabi v notranjih prostorih, zato je treba z njo ustrezno ravnati tako med polaganjem kot tudi po njem.
Da bi preprečili morebitne poškodbe, priporočamo, da je polaganje talne obloge eno zadnjih opravil pri zaključevanju gradbenega projekta.
Poskrbite, da prezračevalni sistem v objektu deluje pravilno. Če se po polaganju izvajajo še kakršna koli dodatna dela, je treba talno oblogo ustrezno zaščititi s prekrivanjem.

ORODJE

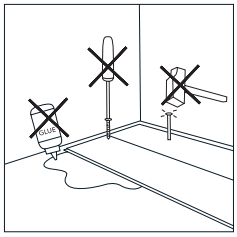
Za polaganje vinilnih talnih oblog BerryAlloc LVT Click 5G ne potrebujete posebnega orodja, vendar priporočamo, da imate na voljo naslednje pripomočke:
- Olfa nož oziroma tapetniški nož (za hitrejše delo lahko uporabite tudi žago ali rezalnik za talne obloge).
- Svinčnik.
- Mizarski kotnik in nastavljivi kotomer.
- Merilni trak.
- Distančnike oziroma zagozde.

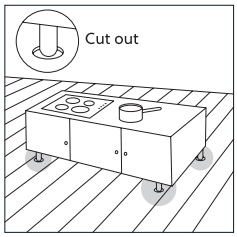
Varnostno opozorilo: Pri rezanju talnih desk oziroma ploščic uporabljajte zaščitne rokavice, da preprečite poškodbe rok.

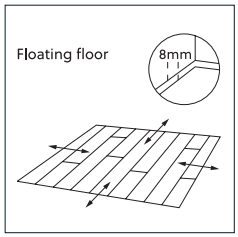
UPORABA DILATACIJSKIH PROFILOV (T - PROFILOV)

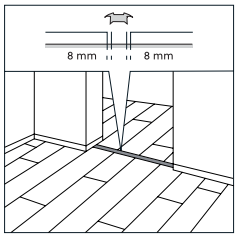
Dilatacijski profili (T-profili) praviloma niso potrebni, razen v naslednjih primerih:
- Kadar dolžina ali širina prostora presega priporočene dimenzije:
    - Pri temperaturi prostora od 5 do 25 °C: največ 30 × 30 m.
    - Pri temperaturi prostora od 5 do 40 °C: največ 15 × 15 m.
- Kadar je v objektu izvedena konstrukcijska dilatacija.
- Kadar je v prostoru več ločenih krogov talnega ogrevanja oziroma kadar lahko posamezni krogi talnega ogrevanja delujejo neodvisno drug od drugega.

Pomembno: Izogibajte se izpostavljanju talne obloge ekstremnim temperaturam. Za uravnavanje temperature uporabite zavese in senčila. Pri polaganju na večjih površinah je treba uporabiti dilatacijski profil.

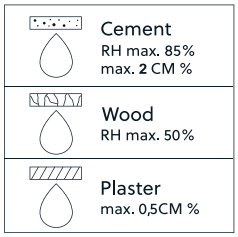
BerryAlloc LVT Click 5G je plavajoča talna obloga, kar pomeni, da se mora prosto premikati. Zato je treba upoštevati naslednja navodila:
- Desk oziroma ploščic ne vijačite ali lepite na podlago.
- Na plavajočo talno oblogo ne nameščajte fiksnih elementov, kot so kuhinjski elementi ali vgradne omare.
- Teža predmetov oziroma elementov, pritrjenih na steno, mora v celoti sloneti na podlagi in ne na talni oblogi.
- Ob stenah in drugih fiksnih elementih pustite 8 mm široko dilatacijsko režo, ki omogoča raztezanje in krčenje talne obloge.

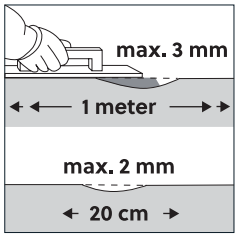
Priporočila:
- Kopalnico je priporočljivo od preostalih prostorov ločiti z dilatacijskim profilom.
- V primeru večjih temperaturnih razlik (več kot 10 °C) med dvema sosednjima prostoroma priporočamo namestitev T-profilov v vratnih odprtinah.

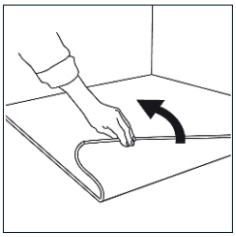
Vinilna talna obloga BerryAlloc LVT Click 5G se mora okoli fiksnih elementov prosto premikati, saj lahko v nasprotnem primeru pride do nastanka rež ali razmikanja spojev med deskami oziroma ploščicami. To lahko zagotovite na enega od naslednjih dveh načinov:
1. Najprej namestite fiksne elemente, nato pa vinilno talno oblogo BerryAlloc LVT Click 5G položite okoli njih.
2. Najprej položite vinilno talno oblogo BerryAlloc LVT Click 5G, nato namestite fiksne elemente. Pred namestitvijo označite mesta, kjer bodo elementi postavljeni, in v talni oblogi izrežite odprtine za njihove nosilce oziroma noge pohištva. Druga možnost je, da okoli oboda posameznega elementa z žaganjem izvedete dilatacijsko režo pod njim, ki omogoča prosto premikanje talne obloge.

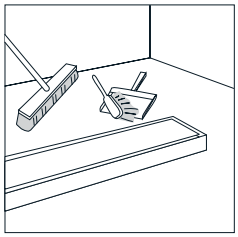
Priprava podlage

Vinilne talne obloge BerryAlloc LVT Click 5G lahko polagate na večino trdih, nelepljivih in neporoznih podlag, kot so iverne plošče, mavčnokartonske plošče, beton oziroma cementni estrih in podobne površine.

ZAHTEVE GLEDE SUHOSTI PODLAGE

Podlaga mora biti pred polaganjem popolnoma suha. Dovoljene vrednosti preostale vlage so:
- Lesene in lesne podlage: največ 50 % relativne zračne vlažnosti.
- Beton in cementni estrih: največ 75 % relativne zračne vlažnosti oziroma 2,0 CM % (pri talnem ogrevanju 1,8 CM %).
- Mavčne in mavčne podlage za tla: največ 0,5 CM % (pri talnem ogrevanju 0,3 CM %).

V primeru posebnih lokalnih ali nacionalnih predpisov je treba upoštevati njihove zahteve.

PRIPRAVA PODLAGE

Skrbna priprava podlage je ključnega pomena za doseganje kakovostnega končnega rezultata. Neravnine in nepravilnosti na podlagi se lahko sčasoma odrazijo na površini nove talne obloge, kar lahko povzroči neenakomeren videz, povečano obrabo na izbočenih mestih ali vtise na nižjih delih podlage.
Podlaga mora biti v vsakem primeru čista, ravna, suha, stabilna in brez razpok.
Pred polaganjem odstranite vse ostanke mavca, barve, lepila, olja, maščob in druge nečistoče, vključno z žeblji.
Površino nato temeljito posesajte.
Odstraniti je treba vse mehke talne obloge, kot so:
- Preproge.
- Igličaste tekstilne obloge.
- Mehke vinilne talne obloge.
- Linolej.
- Pluta.
- Druge podobne obloge.

Vinilne deske oziroma ploščice lahko polagate na beton, cementni estrih, keramične ploščice, les in večino obstoječih trdih talnih oblog. Če izmerjena vsebnost vlage presega dovoljene vrednosti, je treba pred polaganjem izvesti ustrezne ukrepe za znižanje vlage na dovoljeno raven in namestiti ustrezno parno oziroma vlagoodporno zaporo. Prekomerna vlaga lahko povzroči nastanek plesni in gliv.

Dovoljena odstopanja ravnosti podlage:
- Največ 3 mm na dolžini 1 m.
- Največ 2 mm na dolžini 20 cm. Če podlaga presega navedena dovoljena odstopanja, jo je treba izravnati z ustrezno izravnalno maso oziroma izravnalnim sredstvom. Po potrebi je treba preveriti tudi, ali je pred nadaljnjimi postopki potreben nanos temeljnega premaza oziroma tesnilnega sredstva.

Posebna priprava glede na vrsto podlage

BETON IN CEMENTNI ESTRIH

Beton in cementni estrih:
- Novi beton je treba pred polaganjem pustiti, da se dovolj dobro posuši.
- Vedno zabeležite rezultate meritev vsebnosti vlage in jih shranite.

KERAMIČNE PLOŠČICE

- Preverite, ali se na podlagi pojavljajo težave z vlago.
- Stiki nove talne obloge ne smejo biti poravnani s stiki obstoječih keramičnih ploščic.
- Fug obstoječih keramičnih ploščic ni treba zapolnjevati, če njihova širina ne presega 5 mm.
- Upoštevajte, da imajo lahko nekatere keramične ploščice dvignjene robove ali vogale, čeprav je splošna ravnost podlage ustrezna. Takšne nepravilnosti se lahko sčasoma odrazijo na površini nove talne obloge.

LESENE PODLAGE

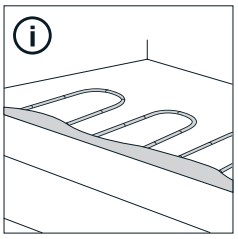
- Preverite, ali so prisotni znaki napada lesnih škodljivcev.
- Poskrbite, da je podlaga ravna, vse zrahljane dele pa ustrezno pritrdite z vijaki.
- Lesene podlage morajo vedno imeti zagotovljeno kroženje zraka in ustrezno prezračevanje ob robovih.
- Če je v lesni podlagi prisotna vlaga ali pod njo ni ustrezne zaščite pred vlago, je treba takšno podlago pred polaganjem odstraniti.

DVIŽNI PODI

BerryAlloc LVT Click 5G ni primeren za polaganje na dvižne pode.

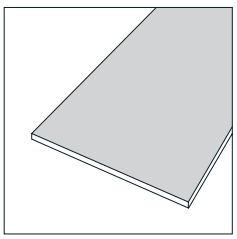
Talno ogrevanje in hlajenje

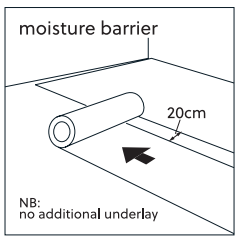
Vinilne deske oziroma ploščice so primerne za uporabo s sistemi talnega ogrevanja, pod pogojem, da temperatura na površini talne obloge ne preseže 27 °C.
Pri električnem talnem ogrevanju priporočamo, da moč sistema ne presega 90 W/m².
Talno oblogo je mogoče polagati tudi na sisteme talnega hlajenja. Pri tem temperatura dovodne hladilne vode ne sme pasti pod temperaturo rosišča. Če temperatura pade pod to mejo, lahko pride do nastanka kondenzacije, ki lahko poškoduje talno oblogo.
Termostati v prostoru ne smejo biti nikoli nastavljeni na temperaturo, ki je za več kot 5 °C nižja od dejanske temperature prostora.

Podložne plasti

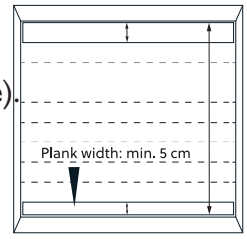
Ker imajo talne obloge BerryAlloc LVT Click 5G že integrirano podlogo, dodatna podložna plast ni dovoljena.
Izjema je le parna oziroma vlagoodporna zapora, kadar je ta potrebna zaradi zaščite pred vlago.

Začetek polaganja

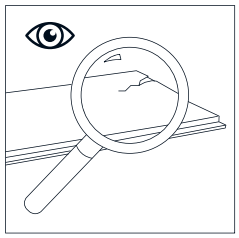
SMER POLAGANJA

Talna obloga bo videti najlepše, če jo položite vzporedno s smerjo vstopa naravne svetlobe v prostor (krajša stranica desk oziroma ploščic naj bo obrnjena proti viru svetlobe).

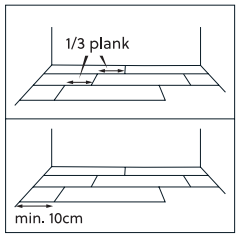
NAČRTOVANJE PRVE IN ZADNJE VRSTE

Izmerite dolžino prostora od predvidenega začetka polaganja do nasprotne stene, kjer se bo polaganje zaključilo. Izmerjeno dolžino delite s širino ene deske oziroma ploščice. Pri načrtovanju pazite, da širina zadnje vrste ne bo manjša od 5 cm.
Če izračun pokaže, da bi bila zadnja vrsta ožja od 5 cm, prilagodite širino prve vrste tako, da prvo desko oziroma ploščico odrežete in polaganja ne začnete s polno širino.
Širina prve vrste mora biti kljub temu večja od 5 cm.

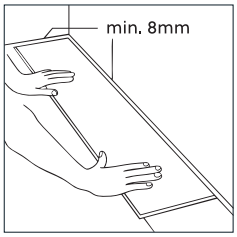
PREGLED TALNIH DESK OZIROMA PLOŠČ

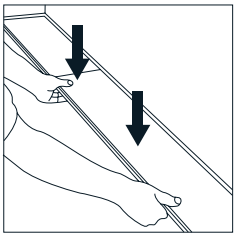
Pred polaganjem in med njim vse deske oziroma ploščice natančno preglejte pri ustrezni osvetlitvi. Izdelkov z vidnimi napakami ne uporabljajte.
Če je poškodovana ali pomanjkljiva deska oziroma ploščica že položena, se šteje, da je bila sprejeta. Po končanem polaganju takšna napaka ne more biti več podlaga za reklamacijo.
Med polaganjem preverjajte tudi utore in iz njih odstranite morebitne nečistoče, ki bi lahko preprečile pravilno spajanje desk oziroma ploščic.

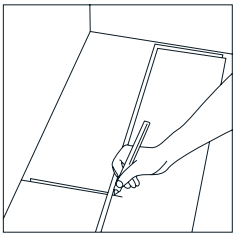

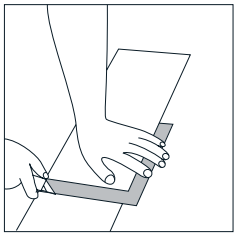
RAZPOREDITEV IN ZAMIKANJE STIKOV

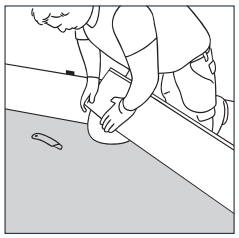
Za čim bolj naraven videz priporočamo, da med polaganjem po celotni površini prostora izmenjujete različne vzorce desk oziroma ploščic. Čelni stiki med posameznimi vrstami morajo biti zamaknjeni za najmanj 1/3 dolžine deske oziroma ploščice. Priporočamo, da sta prva in zadnja deska oziroma ploščica v vsaki vrsti dolgi najmanj 10 cm.

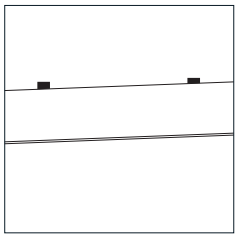

Začnite v zgornjem levem kotu prostora. Prvo desko oziroma ploščico namestite tako, da so zaklepni profili obrnjeni proti prostoru, nato pa nadaljujte s polaganjem v desno. Poskrbite za tesno spajanje desk oziroma ploščic na krajših stranicah. Na enak način nadaljujte s polaganjem preostalih elementov v prvi vrsti. Med desko oziroma ploščico in steno pustite 8 mm široko dilatacijsko režo. Za zagotavljanje ustreznega razmika uporabite distančnike. Dilatacijsko režo širine 8 mm med daljšo stranico talne obloge in steno lahko prilagodite po položitvi prvih dveh vrst.

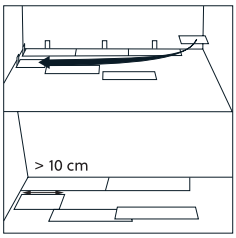

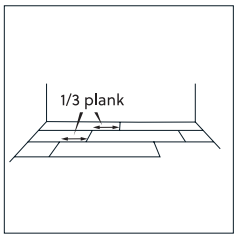
ZAKLJUČEK VRSTE

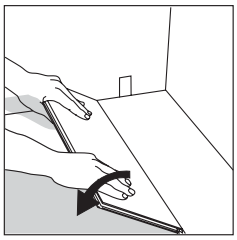
1. Zadnjo desko oziroma ploščico položite z licem navzdol, tako da so zaklepni profili obrnjeni proti prostoru. Njeno krajšo stranico namestite 8 mm od stene.
2. Označite mesto, kjer je treba desko oziroma ploščico odrezati.
3. Desko oziroma ploščico obrnite z licem navzgor in jo odrežite z ostrim tapetniškim nožem ter kotnikom.
4. Z nožem zarežite površino po označeni liniji, nato pa desko oziroma ploščico prelomite vzdolž zareze.
5. Odrezani kos obrnite in ga spojite s krajšo stranico predhodno položene deske oziroma ploščice.

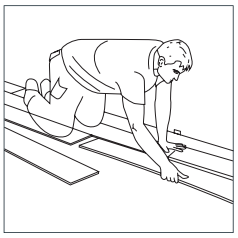
Hitro in enostavno polaganje

Patentirani sistem Click proizvajalca Välinge® omogoča izjemno hitro in enostavno polaganje talnih desk oziroma ploščic brez uporabe posebnega orodja.

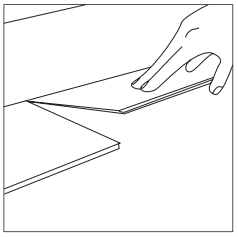

Preostali del zadnje deske oziroma ploščice iz prve vrste uporabite kot začetni element druge vrste.
Razdalja med čelnimi stiki desk oziroma ploščic v sosednjih vrstah mora znašati najmanj 1/3 dolžine deske oziroma ploščice.
Desko oziroma ploščico namestite pod kotom glede na element v predhodni vrsti, jo potisnite naprej in jo hkrati spustite navzdol.

POLAGANJE DRUGE VRSTE

Daljšo stranico deske z utorom namestite tako, da se popolnoma prilega zaklepnemu delu deske v prvi vrsti. Desko oziroma ploščico z odločnim pritiskom spustite na tla. Pri tem zagotovite, da se čelni spoj prekriva in je popolnoma poravnan. Čelni spoj potisnite navzdol, dokler se konec deske oziroma ploščice ne zaskoči na svoje mesto.
Na enak način nadaljujte s polaganjem preostalih desk oziroma ploščic v drugi vrsti.

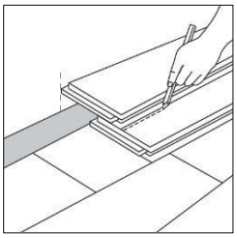
Pomembno: Prvi dve vrsti morata biti položeni popolnoma ravno in pravokotno, saj njuna pravilna poravnava vpliva na celotno nadaljnje polaganje talne obloge.

Nadaljevanje polaganja:
- Nadaljujte s polaganjem od leve proti desni, vrsto za vrsto.
- Ves čas ohranjajte 8 mm široko dilatacijsko režo ob vseh stenah in navpičnih elementih.
- Za naraven in enakomeren videz poskrbite, da bodo čelni stiki med deskami oziroma ploščicami zamaknjeni najmanj 30 cm.

REZANJE DESK OZIROMA PLOŠČ

Če morate desko oziroma ploščico odrezati po dolžini (vzdolž daljše stranice), je treba odrezati tudi zaklepni zatič oziroma sponko na krajši stranici.
Pred namestitvijo deske oziroma ploščice se prepričajte, da je preostali del zaklepnega mehanizma ponovno pravilno nameščen v svojem položaju.

POLAGANJE ZADNJE VRSTE

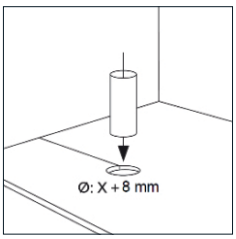

Za polaganje zadnje vrste položite eno desko oziroma ploščico neposredno na predzadnjo vrsto. Nato vzemite drugo desko oziroma ploščico, jo obrnite z licem navzdol in jo potisnite do stene. Na spodnji deski oziroma ploščici označite mesto reza, pri čemer upoštevajte dodatnih 8–10 mm dilatacijske reže ob steni. Označeno desko oziroma ploščico odrežite na ustrezno dimenzijo in jo namestite na predvideno mesto.
Postopek ponavljajte pri vsaki deski oziroma ploščici, dokler ne zaključite celotne zadnje vrste.

UPORABA PO POLAGANJU

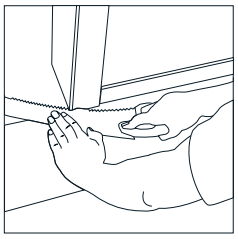
Ker se BerryAlloc LVT Click 5G polaga po plavajočem sistemu, je talno oblogo mogoče uporabljati takoj po končanem polaganju.

CEVI IN STEBRI

V desko oziroma ploščico izvrtajte odprtino, katere premer mora biti 8 mm večji od premera cevi.
Pri fiksnih elementih, kot so cevi, izrežite potreben del talne obloge pod kotom 45°. Odrezani kos nato prilepite nazaj na njegovo mesto, spoj pa prekrijte z ustrezno rozeto oziroma pokrivno manšeto za cevi.

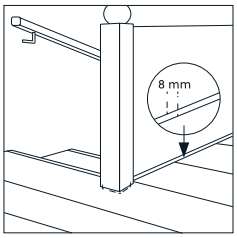
PODBOJI VRAT

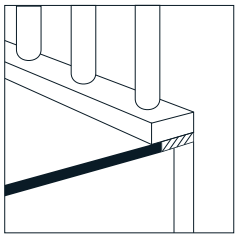

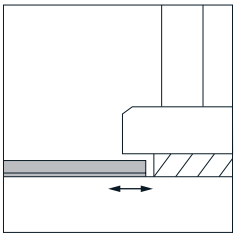
Močno priporočamo, da podboje vrat prilagodite tako, da bo mogoče talno oblogo položiti pod njimi. S tem zagotovite prosto premikanje talne obloge in lep, ustrezen zaključek ob podbojih.
Pri krajšanju podbojev uporabite kos talne deske oziroma ploščice, obrnjen z licem navzdol, kot višinsko šablono oziroma vodilo za žago. Tako boste podboje odrezali na ustrezno višino in zagotovili dovolj prostora za namestitev talne obloge pod njimi.

STOPNIŠČNE OGRAJE IN DRUGI VIJAČENI ELEMENTI

Pred pritrditvijo stopniščne ograje ali drugih elementov, ki se vijačijo v podlago, priporočamo namestitev lesene letve, ki naj bo nekoliko debelejša od talne obloge.Leseno letev namestite pred pritrditvijo elementov na podlago. Tako omogočite prosto premikanje plavajoče talne obloge in zagotovite ustrezno prekrivanje oziroma lep zaključek ob pritrjenih elementih.

Pomembno: Dilatacijskih rež nikoli ne zapolnite v celoti s tesnilno maso, saj mora biti talni oblogi omogočeno prosto raztezanje in krčenje.

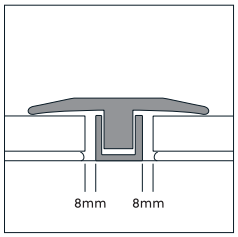
POPOLN ZAKLJUČEK

BerryAlloc ponuja širok izbor dodatkov brezčasnega dizajna, s katerimi boste talni oblogi zagotovili estetski in dovršen zaključek:
- Barvno usklajene zaključne letve višine 60 mm in pritrdilne sponke za letve.
- Barvno usklajen T-profil in stopniščni zaključni profil.
- Aluminijasti izravnalni, zaključni in T-profili.

Na voljo so tudi bele zaključne letve, primerne za barvanje. Uporabite jih lahko v osnovni beli barvi ali jih prebarvate v enak odtenek kot stene, da dosežete popolnoma usklajen videz prostora.

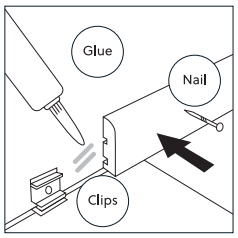
Pri nameščanju zaključnih elementov in dodatkov vedno upoštevajte, da mora biti plavajoči talni oblogi omogočeno prosto premikanje. Zato je treba upoštevati naslednja navodila:
- Po namestitvi zaključnih letev ali profilov jih ne tesnite in ne pritrjujte na talno oblogo s tesnilno maso. Zaradi premikanja talne obloge lahko tesnilna masa poči, postane neučinkovita, pokvari videz zaključka in prepreči prosto raztezanje ter krčenje talne obloge.
- Stikov ob fiksnih gradbenih elementih (kot so podboji vrat, cevi za ogrevanje ipd.) nikoli ne zapolnite v celoti s tesnilno maso.
- Pragov, zaključnih profilov, talnih omejevalnikov vrat in podobnih elementov nikoli ne vijačite skozi talno oblogo v podlago.

T - PROFILI (VKLJUČNO Z U - PROFILI)

U-profil pritrdite na podlago, pri čemer med profilom in talno oblogo na obeh straneh pustite 8 mm dilatacijske reže.
Ko je polaganje celotne talne obloge zaključeno, vstavite T-profil v U-profil.
Obe talni površini morata imeti zagotovljeno možnost prostega premikanja, zato pazite, da profil ne ovira raztezanja in krčenja talne obloge.

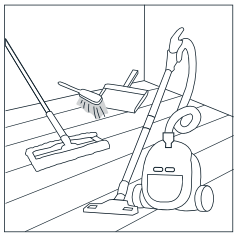
ZAKLJUČNE LETVE

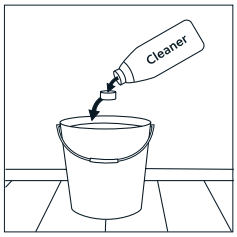

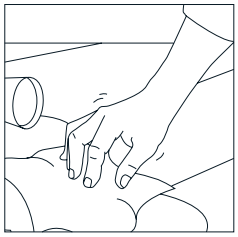
Pri nameščanju barvno usklajenih zaključnih letev BerryAlloc priporočamo uporabo originalnih pritrdilnih sponk (clips). Tako lahko letve po potrebi enostavno odstranite. Sponke namestite v razmiku približno 50 cm.
Nasvet za rezanje kotov: Pred rezanjem letvico na zadnji strani podprite s pritrdilnimi sponkami. Tako boste lažje zagotovili pravilen kot reza.
Zaključne letve lahko pritrdite tudi z lepilom ali žeblji (z uporabo pnevmatskega zabijalnika žebljev za zaključna dela). Pazite, da zaključnih letev ne lepite ali tesnite neposredno na talno oblogo, saj mora biti tej omogočeno prosto premikanje.

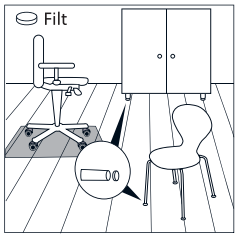
Pomembno: Priporočamo, da shranite nekaj dodatnih desk oziroma ploščic za morebitna prihodnja popravila ali zamenjave poškodovanih delov talne obloge.

Nega in vzdrževanje

Po končanem polaganju je treba v prostoru vzdrževati temperaturo med 18 in 25 °C ter relativno zračno vlažnost pod 75 %. Optimalna relativna zračna vlažnost je med 40 in 50 %.

ZAČETNO ČIŠČENJE IN REDNO VZDRŽEVANJE

Talne obloge BerryAlloc LVT Click 5G so izjemno enostavne za čiščenje in vzdrževanje.

Začetno čiščenje:
1. Najprej s krtačo ali sesalnikom odstranite vso umazanijo in prah s talne obloge.
2. Nato talno oblogo očistite z vodo in ustreznim nevtralnim čistilnim sredstvom. Čiščenje ponovite najmanj dvakrat oziroma tolikokrat, da voda po čiščenju ostane čista.

Redno čiščenje:
- Talno oblogo redno sesajte ali čistite z vlažno krpo oziroma mopom.
- Po potrebi uporabite raztopino čiste vode in blagega čistila ali običajnega čistilnega sredstva za talne površine.
- Talne obloge ne čistite z obilico vode in na njej ne puščajte stoječe vode oziroma luž.
- Po čiščenju površino temeljito izperite, dokler voda ne ostane čista, nato pa odstranite vso preostalo vodo.

Razlite tekočine takoj obrišite. Za čiščenje talnih oblog LVT nikoli ne uporabljajte parnih čistilnikov.

Za ohranjanje talne obloge v dobrem stanju upoštevajte naslednja priporočila:
- Na vse vhode namestite predpražnike, ki nimajo gumirane spodnje strani, saj preprečujejo vnos umazanije in peska v prostor. Ti zadržijo abrazivne delce, ki jih v prostor prinesemo z obutvijo, in tako zmanjšujejo obrabo ter poškodbe talne obloge.
- Ne uporabljajte predpražnikov ali podlog z gumirano spodnjo stranjo oziroma gumijastih podložk, saj lahko dolgotrajen stik z gumo povzroči trajno razbarvanje talne obloge.
- Predpražnikov nikoli ne polagajte na mokra tla.
- Pisarniške stole s koleščki, noge pohištva, domače fitnes naprave in podobne predmete opremite z mehkimi kolesci brez gumijaste prevleke, da preprečite trajne poškodbe talne obloge. Pod pisarniškimi stoli uporabite ustrezno zaščitno podlogo.
- Pod predmete, ki vsebujejo gumo, kot so noge stolov, pohištva in fitnes naprav, priporočamo namestitev belih filcastih podložk ali drugih ustreznih zaščitnih elementov.
- Pod težko pohištvo ali pohištvo z ostrimi robovi namestite ustrezno zaščito, da preprečite nastanek vtisov in poškodb na talni oblogi.

Ta dokument vsebuje splošna navodila za polaganje, pripravljena na podlagi najnovejših razpoložljivih informacij. Za doseganje najboljših rezultatov in zagotavljanje veljavnosti garancije je treba navodila dosledno upoštevati.
Ta dokument nadomešča vse predhodne različice in velja do nadaljnjega.
Navedene informacije odražajo stanje tehničnega znanja v času priprave oziroma objave dokumenta.
Proizvajalec si pridržuje pravico, da jih kadar koli spremeni, dopolni ali nadomesti z novo različico.